

AVALUACIÓ DE LA TITULACIÓ D'INFERMERIA

INFORME FINAL

**ESCOLA UNIVERSITÀRIA D'INFERMERIA
HOSPITAL DE LA SANTA CREU I SANT PAU**

Barcelona, abril, 2000

MEMBRES DEL COMITÈ INTERN

Representants dels alumnes

Diego Caballero Ramírez
Daniel Villegas Encinas

Representants del professorat

Mercè Abades Procel
Isabel Casanovas Calvet
Bibiana Escuredo Rodríguez
Júlia Esteve Reig
Isabel Fargues Garcia
Maria Gasull Vilella
Montserrat Guillaumet Olives
Josefa Mitjans Galitó

Representants del PAS

Maria Urbano Garrido

Coordinadora Comitè Intern

Isabel Casanovas Calvet

ÍNDEX

Informe final de Comitè d'avaluació intern.....	3
1. Introducció.....	4
2. Metodologia.....	5
2.1 Informació.....	5
2.2 Constitució del Comitè avaluació intern.....	5
2.3 Evidències i dades complementàries.....	6
2.4 Selecció de la mostra per a l'obtenció de dades complementàries.....	6
2.5 Tractament de dades.....	7
2.6 Audiència pública.....	8
2.7 Valoració de l'informe del Comitè avaluació extern.....	8
3. Valoració final del procés d'avaluació intern i extern.....	9
3.1 Valoració del procés d'avaluació intern.....	9
3.2 Valoració del procés d'avaluació extern.....	9
4. Punts forts, punts febles i consideracions finals.....	11
4.1 Punts forts.....	11
4.1.1 El context institucional.....	11
4.1.2 Metes, objectius i planificació.....	11
4.1.3 El programa de formació.....	12
4.1.4 Desenvolupament de l'ensenyament.....	13
4.1.5 Alumnes.....	14
4.1.6 Professorat.....	14
4.1.7 Instal·lacions.....	14
4.1.8 Relacions externes.....	15
4.1.9 Gestió de processos.....	15
4.2 Punts febles.....	16
4.2.1 El context institucional.....	16
4.2.2 Metes, objectius i planificació.....	16
4.2.3 El programa de formació.....	16
4.2.4 Desenvolupament de l'ensenyament.....	17
4.2.5 Alumnes.....	17
4.2.6 Professorat.....	17
4.2.7 Instal·lacions.....	18
4.2.8 Relacions externes.....	18
4.3 Consideracions finals.....	18

5. Propostes de millora del Comitè avaluació intern.....	20
6. Valoració de les propostes de millora del Comitè avaluació extern.....	21
7. Document d'al·legacions presentades al Comitè avaluació extern.....	22

INFORME FINAL DEL COMITÈ D'AVALUACIÓ INTERN

El present informe, pretén sintetitzar els fets que han estat considerats com a més rellevats, durant el procés d'avaluació de la titulació d'infermeria en el nostre Centre.

Donat que la validesa dels resultats de tota avaluació, esta principalment lligada a la metodologia emprada, creiem que no podem aportar els resultats d'aquesta avaluació, sense anar recolzats per els mètodes i tècniques emprats en aquest procés.

És per aquest motiu que l'informe final a més de destacar els punts forts, febles i propostes de millora, hem volgut destacar la metodologia emprada i algunes consideracions finals. Hem inclòs també l'informe d'al·legacions presentat al Comitè d'avaluació extern (CAE) per pròpia indicació de la seva presidenta. L'informe finalment doncs, l'hem estructurat en els següents apartats:

1. Introducció
2. Metodologia
3. Valoració final del procés d'avaluació intern i extern
4. Punts forts, punts febles i consideracions finals
5. Propostes de millora del Comitè d'avaluació intern (CAI)
6. Valoració de les propostes de millora del CAE
7. Document d'al·legacions presentades al CAE

1. INTRODUCCIÓ

La importància del tema de l'avaluació, és quelcom present en el nostre Centre i ha estat una preocupació constant des de l'inici de les nostres activitats docents. La programació i execució de cursos monogràfics sobre avaluació, de capacitació docent i un treball de recerca en aquesta línia a l'any 87 així ho avalen.

Donat que l'objectiu principal de la nostra Escola ha estat i és, dur a terme un procés d'ensenyament-aprenentatge de màxima qualitat per tal que els futurs infermers/es* puguin oferir les cures d'infermeria que la societat necessita i demana. Considerem que l'avaluació és un element cabdal per a poder conèixer el grau de compliment d'aquest objectiu, doncs, permet obtenir la informació necessària per a poder fer diagnòstics del procés ensenyament-aprenentatge, dels mitjans necessaris per donar-li suport i alhora possibilita cercar solucions a les deficiències trobades i reafirmar-se amb tot allò que és positiu.

L'avaluació considerada no com un fi sinó com un mitjà per a aconseguir la qualitat desitjada, és doncs imprescindible que sigui present en qualsevol institució que treballi en un projecte de futur. Conseqüents amb la nostra línia de preocupació i millora progressiva en el desenvolupament de la docència, el nostre centre va considerar adient oferir-se voluntàriament per dur a terme el projecte d'avaluació per a la qualitat del Sistema Universitari a Catalunya. Estem convençuts de que aquest procés ens portarà a fer una reflexió sistemàtica i profunda dels diferents elements educatius, la qual cosa ens permetrà fer propostes de millora i els màxims esforços possibles per a dur-les a terme.

* En el present informe s'utilitza indistintament infermeres/s o infermeres per fer esment a aquests professionals.

2. METODOLOGIA

2.1 Informació

La informació de la participació del nostre centre en l'avaluació de l'ensenyament de la titulació d'infermeria es va dur a terme en reunió de Junta d'Escola en la qual s'hi trobaven representats els professors, els estudiants i PAS.

Després de la jornada de formació organitzada a la UAB per l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari (AQSU) en la qual hi van assistir la directora de l'Escola, la coordinadora de titulació i la coordinadora de recerca, es va analitzar la Guia d'avaluació lliurada per l'AQSU i es va considerar necessari adaptar la Guia d'avaluació a la titulació d'infermeria doncs, el format de la Guia d'avaluació no contemplava l'especificitat de la titulació d'infermeria; aquesta especificitat pensem que ve donada per ser un centre adscrit, pel sistema de pràctiques clíniques i pel no reconeixement de la capacitat investigadora dels professors pel fet de tenir uns estudis de primer cicle amb títol terminal. Per tant era difícil plasmar aquesta informació dins d'un format que no havia contemplat aquestes especificitats. Finalment es va enviar a l'AQSU una proposta de modificació en relació a les pràctiques.

Es va procedir a divulgar aquesta informació tant a alumnes com a professors mitjançant reunions informatives i a demanar representació dels estudiants per formar part del Comitè Intern.

2.2 Constitució del Comitè d'avaluació intern

El dia 16 d'abril de 1999 es va constituir el comitè intern format per tots els professors a dedicació plena, dos representants d'estudiants i un representant del PAS. La decisió de que en el comitè intern hi haguessin tots els professors a dedicació plena va ser presa per el fet de que al ser solament vuit professors amb aquestes circumstàncies, feia factible poder-los incorporar a tots, aconseguint d'aquesta manera que tothom hi quedés plenament implicat. Com a representats dels estudiants, es van presentar dos alumnes de primer curs. No va ser possible implicar a cap alumne de segon curs, cosa que trobàvem interessant ja que el seu grau de coneixement tant del Centre com de la titulació era més ampli, i si més no diferent que el que podien tenir els alumnes de primer curs. Els estudiants de tercer curs no es van mostrar interessats ja que en aquestes dates estaven a punt d'acabar la carrera i els seus interessos anaven dirigits a assegurar els resultats dels exàmens i la inserció laboral. Els representants d'estudiants van ser doncs de primer curs, la qual cosa ha resultat molt positiva perquè la seva predisposició i participació ha estat continuada.

2.3 Evidències i dades complementàries

En la mateixa reunió de constitució del CAI, es va lliurar a cada membre una fotocopia de la Guia i una altra del Procés d'avaluació. Després es va planificar l'agenda de treball, es van repartir els apartats susceptibles d'avaluació entre els membres del Comitè, i cada un d'ells es responsabilitzà de fer un inventari dels documents que s'havien de recopilar per tal de poder ser considerats com a evidències. En la propera reunió i davant la valoració de la informació recopilada, es considerà necessari obtenir informació complementària, la qual cosa s'ha aconseguit mitjançant enquestes d'opinió a alumnes, exalumnes i professors. (Annex 1, 2, i 3 respectivament) Per l'elaboració d'aquestes enquestes, es va partir d'unes enquestes (de la facultat de Dret), que ens van ser facilitades per l'Oficina de Suport a la Docència de la UAB, les quals van ser adaptades i modificades per a respondre a les característiques de la nostre situació específica, esmentada anteriorment.

En relació al tema de la inserció laboral i donat que no teníem informació sistematitzada al respecte ens vam plantejar elaborar una enquesta (Annex 2) que ens pogués orientar sobre el nivell i qualitat d'ocupació dels nostres exalumnes. Aquesta no podia ser molt extensa perquè degut al poc temps de que disposàvem, l'havíem de complimentar telefònicament.

Es va planificar l'agenda de treball amb reunions setmanals fins el 2 de juliol. A partir del 12 de juliol les reunions van ser diàries durant una setmana perquè el comitè ja disposava de dades suficients com per a poder reflexionar sobre elles. Aquestes reunions van quedar interrompudes pel període de vacances i es van reanudar el mes de setembre, amb una freqüència d'una reunió per setmana durant tot el mes, i de tres cops per setmana durant el mes d'octubre i fins el 12 de novembre.

2.4 Selecció de la mostra per a l'obtenció de dades complementàries

El nombre total d'estudiants precís, s'ha calculat per l'estima d'un percentatge, prenent com a valor de partida d'aquest percentatge el 50%. La precisió exigida per aquest càlcul ha estat del 5% i finalment s'ha assumit que es procediria al càlcul, un cop es tinguessin els resultats, d'un interval de confiança del 95%. Amb aquestes premisses el resultat obtingut permetrà respondre la inferència d'altres paràmetres, donat que s'ha realitzat l'estima per una variable qualitativa (inicialment amb un nivell d'informació menor que una de tipus quantitatiu) i dins d'aquestes la màxima variabilitat possible.

El resultat final obtingut és d'aproximadament el 60% del total d'estudiants. S'ha procedit després a l'extracció aleatòria d'un 60% d'estudiants per cada curs, el que fa un total de 145 subjectes. D'aquests van contestar al qüestionari 128 el que representa un 88.27 % de la mostra calculada.

El programa utilitzat pel càlcul de la grandària de la mostra ha estat el mòdul STATCALC del software EPIINFO V 5.0.

Pel càlcul del nombre de professors vam pensar que al ser 46 el nombre total de professors (a dedicació plena i associats), feia possible passar el qüestionari a tots ells. En quan als professors convidats, sols vam demanar la seva opinió als que havien tingut una col·laboració docent superior a 10 hores, ja que pensàvem que menys d'aquesta dedicació feia que la seva col·laboració amb l'Escola fos molt puntual i potser poc rellevant pel que volíem esbrinar. Amb aquestes característiques sols hi havia dos professors. El total doncs, de professors que vam considerar apropiat per demanar la seva opinió va ser de 48. D'aquests van complimentar el qüestionari 36. Els motius pels quals no vam tenir un 100% de respostes van ser deguts a: dificultat de contactar amb nou professors (vacances, congressos, baixes laborals) i retard en el lliurament dels qüestionaris per part de tres.

En relació al nombre d'exalumnes necessari per a demanar informació respecte al tema de la inserció laboral, vam decidir que fos la totalitat dels exalumnes que havien finalitzat els seus estudis l'any 97-98. Vam considerar contar amb tots ells donat que el nombre total de graduats també ens semblava assumible i no disposàvem de temps suficient per plantejar-nos recollir informació sobre una mostra aleatòria que contemplés exalumnes de promocions anteriors. El nombre d'alumnes que es van graduar va ser de 79, es va telefonar a tots ells i vam obtenir informació sols de 49 (62%) . De la resta d'exalumnes sis, ja no vivien al telèfon de contacte, 11 no se'ls va trobar al seu domicili ni tenien contestador per deixar cap missatge; als 13 alumnes restants se'ls va deixar missatge al contestador o a algun familiar, però no es van posar en contacte amb l'Escola.

2.5 Tractament de dades

Posteriorment es van explotar les dades de les preguntes tancades, amb el paquet estadístic SPSS/WIN v 8.0 i les preguntes obertes es van codificar per tal de poder establir categories susceptibles de ser quantificades (Annex 4)

Aquesta informació complementària conjuntament amb les evidències de les que disposàvem, han permès al comitè intern un coneixement més profund de la realitat i per tant també un anàlisi més qualitatiu del procés d'ensenyament-aprenentatge i dels mitjans necessaris per dur-lo a terme.

Posteriorment es van du a terme les reunions abans esmentades del CAI, amb l'objectiu de reflexionar i valorar els resultats obtinguts de cada un dels apartats de la guia.

2.6 Audiència pública

Una vegada elaborat el preinforme, el vam posar a disposició de professors, alumnes i PAS per tal de que tots els professionals i usuaris implicats en la titulació poguessin donar la seva opinió i fer-hi les al·legacions que consideressin oportunes. Així mateix el vàrem posar també a disposició dels responsables dels equips d'infermeria dels centres de pràctiques i al delegat de la Universitat al Patronat de l'Escola .

Al finalitzar el plaç d'audiència pública, es va reunir el CAI per valorar els informes rebuts. Després d'analitzar aquests, es va concloure amb l'informe definitiu del Comitè Intern que va ser lliurat a la Vicerectora de Qualitat de la UAB i a cada un dels membres del Comitè d'Avaluació Extern (CAE).

2.7 Valoració informe Comitè avaluació extern

El dia 22 de març, vàrem rebre l'informe d'avaluació externa i després de valorar el seu contingut en reunió del dia 31 del mateix mes, es va decidir fer les al·legacions necessàries per tal d'aclarir alguns conceptes i aportar dades que, a parer del Comitè Intern, podien conduir a conclusions errònies. Les al·legacions varen ser enviades a la presidenta del CAE el dia 10 d'abril d'enguany.

Finalment es procedeix a l'informe final del CAI en el qual hi destaquem dos apartats: el primer que inclou una valoració del que ha estat per nosaltres aquest procés d'avaluació, i el segon que, seguint les recomanacions del CAE, hem procurat sintetitzar-lo en punts forts, punts febles i propostes de millora.

3. VALORACIÓ FINAL DEL PROCÉS D'AVALUACIÓ INTERN I EXTERN

3.1 Valoració del procés d'avaluació intern

El CAI, al fer una valoració general del procés d'avaluació reconeix que, en general, ha estat molt positiu perquè ha permès una reflexió globalitzadora de la titulació. La majoria dels membres del comitè, destaquen la qualitat de l'ensenyament impartit, la qual cosa serveix per a estimular a tot l'equip docent a continuar en la mateixa línia. Alhora, els professors han esmentat com a molt positiu l'haver pogut reflexionar conjuntament amb els alumnes, tots els aspectes globals però molt especialment alguns punts febles, els quals ja han quedat reflectits en els apartats corresponents, així com el pensar en la manera de posar en marxa les propostes de millora descrites en el document.

Altres aspectes d'aquest procés, que també han estat esmentats com a positius per part dels membres d'aquest comitè, són l'haver tingut l'oportunitat de poder:

- . Aprofundir sobre el funcionament global de l'escola.
- . Aprofundir en el coneixement de l'evolució de la titulació.
- . Conèixer millor la realitat de les diverses activitats que realitza el PAS.
- . Contrastar opinions dels alumnes amb els professors.
- . Els alumnes integrants del Comitè Intern han esmentat que els hi ha representat quelcom positiu el conèixer la preocupació dels professors pel aprenentatge dels alumnes.

Finalment el comitè intern destaca la gran dedicació que ha suposat per a tots els membres dur a terme aquest procés d'avaluació, tenint en compte les característiques de l'EUI St. Pau i l'època en que s'ha portat a terme (final i inici d'any acadèmic).

3.2 Valoració del procés d'avaluació extern

La visita al nostre centre del CAE, ha estat una experiència molt satisfactòria i cordial.

Respecte a l'informe que ens ha lliurat l'esmentat comitè, pensem que les seves aportacions, en general, han estat molt positives per nosaltres, si bé algunes valoracions que fan no les compartim, cosa que ens sembla normal degut a la característica de la subjectivitat inherent a la condició humana.

Pel que fa a les diferències d'opinió en relació als aspectes objectius dels seu informe, i seguint les pautes del procés d'avaluació, ja hem fet a mans de la presidenta del CAE, les al·legacions que basades en dades objectives, el CAI pensa que recolzen la seva opinió.

4. PUNTS FORTS, PUNTS FEBLES I CONSIDERACIONS FINALS

4.1 Punts forts

4.1.1 El context institucional

- Consolidació de la formació infermera com a titulació universitària.
- Les grans etapes d'evolució de la titulació han comportat una millora global de la formació i un procés d'adequació de la mateixa a les necessitats canviants de la societat.
- Els elements clau d'orientació en la reforma dels plans d'estudis han estat: formar un professional generalista i l'avenç en la identitat professional infermera.

4.1.2 Metes, objectius i planificació

- Els objectius de la titulació tenen en compte els canvis d'ordre social, econòmic, polític i educatiu produïts en la nostra societat.
- Pensem, per una banda, que és molt positiu que els objectius generals de la titulació reflecteixen els ideals del *bon fer* en infermeria i per una altra, que són suficientment específics i coneguts tant pels estudiants com pels professors implicats en la docència.
- Destaquem també l'enfocament humanista de la titulació, ja que contempla l'ésser humà des de la perspectiva holística la qual cosa està directament lligada a la filosofia de cures d'infermeria que adoptem.
- La mitjana de la demanda d'accés en els darrers sis anys és molt alta (1508 sol·licituds per una, mitja de 76.6 places), així com les notes de tall, tot i tractant-se d'un centre adscrit amb matrícula pròpia.
- En relació a l'anàlisi de l'ocupació en la titulació hem valorat com a positiu els següents punts:
  - El fet que el 95.9 % dels alumnes estudiïn la carrera amb els anys previstos, la qual cosa evidència la viabilitat de la titulació en relació a la seva durada.

- El que el 95.9 % dels alumnes trobin alguna feina com infermers/es el 1r any després d'haver acabat la carrera, per bé que en la majoria de casos són feines esporàdiques.
- El que el 89.8 % dels diplomats no hagin cursat cap altra carrera i que hagin continuat estudiant cursos de postgrau, el que fa pensar que no sols estan contents de l'elecció que van fer, sinó que la majoria d'ells volen continuar aprenent i aprofundint en la pròpia disciplina (73.5%).
- Que els que decideixen cursar un altre (12.2%) no és degut a que no trobin la professió d'infermeria d'interès, sinó que era una opció prèvia a la que no van poder-hi optar per la nota de tall; també sembla un punt fort el que tots ells manifesten haver-les-hi agradat la titulació.
- Que sigui important per qui contracta saber on han estudiat la carrera (87.8%) i que això pugui influir a l'hora de trobar feina, com opinen els exalumnes enquestats en un 71.4% dels casos.

4.1.3 El programa de formació

- Amb l'actual programa de formació s'assoleix un perfil professional generalista capaç d'actuar en l'àmbit de l'atenció primària, hospitalària i sociosanitària.
- Existeix un document públic de totes les assignatures i a tots els programes és detallen objectius, temaris, bibliografia i sistema d'avaluació.
- L'equilibri en la càrrega docent de l'alumne entre ensenyaments teòrics i pràctics, així com el grau d'especificitat i desenvolupament de les pràctiques de les diferents assignatures
- L'alumne té la possibilitat de complimentar tota l'optativitat i lliure elecció amb l'oferta del centre; fet que és important donada la distància física entre el campus i l'escola.
- Alt nivell de participació dels professors en el procés intern del disseny del Pla d'estudis.
- Planificació global, lògica i seqüencial del programa de formació .
- La participació dels professors en l'organització de les assignatures per aconseguir el compliment de la totalitat dels programes.

4.1.4 Desenvolupament de l'ensenyament

- El compliment de les tutories sobrepassa la normativa vigent i l'eficàcia de la mateixa és corroborada pels alumnes.
- Cal destacar una metodologia docent molt participativa i amb foment de la reflexió, tant en les classes teòriques com a les pràctiques de laboratori.
- El nombre total d'hores de treball dels alumnes és pertinent. Això es avala primer, perquè els estudiants convergeixen amb els professors en la seva estimació, i segon pels resultats que s'obtenen.
- Destaca l'èmfasi en la informació donada als alumnes respecte a dates, criteris d'avaluació, publicació de notes i revisió d'exàmens, així com la importància que es dona a l'avaluació continuada.
- La valoració globalment positiva que fan tant els alumnes com els professors permet considerar el nivell global de coordinació dels ensenyaments com un punt fort.
- Els resultats de l'ensenyament, els considerem positius ja que les taxes d'endarreriment i abandonament són molt baixes.
- Les pràctiques "externes" d'infermeria, cal esmentar que són un dels aspectes que el Comitè Intern considera més importants, tant pel que fa al tipus de seguiment que es fa dels alumnes per part de la professora de pràctiques i de la infermera de referència, com per les característiques d'aquests professionals. El fet de tenir convenis signats amb tots els centres contribueix a la disponibilitat i estabilitat dels llocs de pràctiques. Aquests aspectes, junt amb la dedicació del professorat, contribueixen a la qualitat de les mateixes.

D'altra banda, els continguts de les pràctiques de les assignatures no només estan en concordança amb el programa teòric de la mateixa, sinó que també ho estan en relació a les matèries impartides paral·lelament en la resta d'assignatures que l'alumne du a terme durant el curs acadèmic de referència. Això facilita la integració transversal de coneixements.

4.1.5 Alumnes

- La flexibilitat i disponibilitat del sistema a l'hora de proporcionar atenció als alumnes.
- Els ajuts que es donen davant problemàtiques individuals.
- La participació dels alumnes en els òrgans de govern.

4.1.6 Professorat

- Valoració positiva per part dels alumnes de la qualitat docent dels professors
- Alta assistència del professorat a cursos, congressos i altres activitats de la formació continuada.
- Potenciació de la formació de les infermeres de referència mitjançant cursos específics ofertats per la pròpia Escola. Aquest fet ha estat valorat com a molt positiu i útil per millorar la docència amb els alumnes.
- El nivell d'absències del professorat és molt baix i sempre s'ofereix una alternativa de recuperació de les hores de docència perdudes.
- Hi ha representació del professorat en tots els òrgans.
- Alt grau de sensibilitat i motivació del professorat de dedicació plena per a participar en activitats de recerca.

4.1.7 Instal·lacions

- No massificació a les aules teòriques.
- La qualitat dels sistemes de consulta i accés a les bases de dades informatitzades.

4.1.8 Relacions Externes

- L'existència de convenis amb els centres de pràctiques garanteixen les places de pràctiques, l'assoliment dels objectius i la qualitat de l'ensenyament.

4.1.9 Gestió de Processos

- El fet de què el nombre de professors titulars sigui tant reduït, si be té desavantatges també té aspectes positius com el facilitar que el funcionament global sigui més àgil i participatiu. El grau d'informació del professorat és molt alt per la mateixa raó.
- Existència d'un document de Política de Professorat des del setembre de 1997.
- L'escassa mobilitat del professorat i del PAS, reforça la consolidació i eficàcia de l'equip.
- Valorem positivament els elements d'incentivació descrits, els quals creiem que es reflexen, en part, en el nivell de motivació i satisfacció del professorat, valorat a la p. 41, com a *molt alt* i *alt*, en un 100% dels casos.
- L'elevada satisfacció d'alumnes i professors pel que fa a l'atenció que han rebut en aquesta àrea pot ser un indicador de que les prestacions i l'organització són positives.
- La centralització i coordinació de la gestió a secretaria (academicoadministrativa i aspectes de gestió econòmica) a nivell de l'alumnat i del professorat ha generat més autonomia i més eficàcia.

4.2 Punts febles

4.2.1 El context institucional

- Les contínues modificacions del Pla d'Estudis han comportat una manca d'estabilitat de manera que abans de poder avaluar els resultats ja havíem de fer noves modificacions.
- La impossibilitat de conjugar el fet d'impartir una titulació només de primer cicle, amb 225 crèdits i tres anys, amb una normativa comunitària de 4600 hores i una normativa universitària de dedicació dels alumnes de no més de 6 hores al dia de presència al centre.
- Els inconvenients de ser un centre adscrit (informació, recursos, estructura, etc.) i estar ubicats a una distància considerable del campus.

4.2.2 Metes, objectius i planificació

- Manca d'informació dels alumnes postitulació (ja titulats) pel que fa a la inserció laboral, formació i participació en el desenvolupament de la professió.

4.2.3 El programa de formació

- El fet de ser un títol terminal.
- Ser una titulació sotmesa a diverses normatives difícils de compaginar. Aquest fet repercuteix en una major càrrega lectiva pels alumnes i més hores de dedicació setmanal.
- L'alumne té dificultats per a cursar la lliure elecció al campus, degut a la distància i a les incompatibilitats horàries. Aquest problema s'intenta pal·liar amb l'extensa oferta de crèdits optatius que fa el centre.

4.2.4 Desenvolupament de l'ensenyament

- En relació al treball dels alumnes, aquests tendeixen a centrar-se prioritàriament en els apunts de classe.
- En relació a l'avaluació dels aprenentatges, malgrat els bons resultats obtinguts, dels alumnes i la coincidència entre alumnes i professors respecte les hores d'estudi necessàries per poder aprovar, els alumnes consideren els exàmens bastant difícils.
- En relació a les pràctiques "externes" d'infermeria, tot i que els documents d'avaluació intenten objectivar al màxim els aspectes a avaluar, es detecta un cert nivell de subjectivitat per part de les infermeres de referència durant el procés avaluatiu, la qual cosa influeix en què aquestes tendixin a donar puntuacions altes.

4.2.5 Alumnes

- La dificultat en la implicació dels alumnes en els òrgans de representació dels Estudiants.

4.2.6 Professorat

- En relació a la política d'innovació i els ajuts a la docència, no s'ha efectuat l'avaluació de l'aplicació de les activitats de formació, tot i que les opinions dels assistents són favorables.

4.2.7 Instal·lacions

- Les cadires de les aules són incòmodes.
- Manca d'autoservei de fotocòpies.
- Limitació de l'ús de l'aula d'informàtica pels alumnes.
- Ordinadors del professorat titular compartits, la seva constant utilització els fa insuficients.
- Inadecuació dels fons bibliogràfics periòdics i no periòdics específics d'infermeria.
- Horari de la biblioteca restringit.

4.2.8 Relacions Externes

- El fet de ser un centre adscrit no facilita ni per suport de la universitat, ni per recursos propis l'establiment de programes d'intercanvi d'estudiants ni de professors.
- La manca d'informació sistematitzada sobre l'opinió dels graduats al finalitzar els estudis i per tant tampoc dels resultats diferits.

4.3 Consideracions finals

Des del punt de vista del Comitè Intern un dels elements més positius dels ensenyaments d'infermeria al nostre centre, és la relació entre les missatges educatius del que es diu i el que es fa.

D'altra banda l'eix central del procés és la persona, en aquest cas l'alumne, i això es reflecteix en l'atenció individualitzada que se li dedica, en l'organització dels ensenyaments i en el treball de l'equip.

També el sistema de participació del professorat i la relació amb els equips assistencials ofereix una línia de continuïtat i d'actuació que creiem decisiva per a la qualitat de la formació; així com els llocs on es duen a terme les pràctiques clíniques i la seva especificitat en relació a les diferents assignatures.

Al mateix temps el fet de ser un centre adscrit, amb un equip molt preocupat per la qualitat amb recursos humans i materials molt escassos i depenent d'una institució assistencial, fa que sigui difícil assolir objectius que depenen més d'elements instrumentals i econòmics que no pas docents.

Respecte als aspectes purament docents pensem que és necessari seguir treballant per una formació generalista dels estudiants i potenciant una línia que impliqui més a l'alumne en el seu propi aprenentatge i en el desenvolupament d'habilitats i eines que el capacitin per aprendre al llarg de la seva vida professional.

Tant les fortaleeses com les febleses descrites al llarg de l'informe estan evidenciades en els diferents documents referenciats així com en els resultats dels qüestionaris dels alumnes, exalumnes i professors.

Considerem que és necessari continuar amb una organització centrada en l'alumne però a la vegada es fa imprescindible resoldre el més aviat possible aquells aspectes que depenen de la institució i que el Comitè Intern ha identificat com a punts febles. En aquest sentit proposem en el següent apartat les propostes de millora que pensem que poden ser d'utilitat per resoldre-les.

5. PROPOSTES DE MILLORA DEL COMITÈ AVALUACIÓ INTERN

1. En relació al context institucional, treballar per a contribuir a que la titulació de diplomant en infermeria, com a títol només de 1r. cicle i títol terminal, tingui continuïtat en un segon cicle amb títol de Llicenciat en Infermeria i accés al doctorat.
2. Obtenir informació sistemàtica respecte a la inserció laboral, la formació i l'opinió dels graduats en relació a la utilitat dels estudis que han cursat pel que fa a la seva inserció en l'exercici professional.
3. Fomentar l'ús bibliogràfic per part dels alumnes.
4. Dur a terme les gestions pertinents a fi i efecte de poder utilitzar alguna de les aules de la Fundació Dr. Robert, per tal de substituir l'aula del soterrani.
5. Renovar l'actual dotació de cadires de les aules.
6. Instal·lar una fotocopiadora per l'ús dels alumnes.
7. Incrementar entre un i dos el nombre de professors titulars.
8. Fomentar la participació dels estudiants en els Òrgans de Govern.
9. Augment d'ordinadors pel professorat titular.
10. Augmentar la memòria informàtica dels ordinadors de secretaria.
11. Incrementar la formació dels programes específics que s'utilitzen a secretaria pel personal administratiu.
12. Suport administratiu en els períodes de matriculació.

6. VALORACIÓ DE LES PROPOSTES DE MILLORA DEL COMITÈ AVALUACIÓ EXTERN

El CAI considera importants les següents propostes de millora del CAE, però valora que per tal de poder-les dur a terme és necessari la participació de la UAB:

1. Estudiar i desenvolupar un pla conjunt Escola-UAB que permeti la incorporació de l'Escola al programa SIGMA de la UAB facilitant el procés de matrícula.
2. Estudiar i desenvolupar un pla conjunt Escola-UAB que permeti als estudiants de l'Escola de St. Pau gaudir dels serveis que la UAB té per als seus estudiants la qual cosa contribuirà a despertar entre els estudiants l'esperit universitari i afavorir la seva participació en la vida universitària.
3. Estudiar i desenvolupar un pla conjunt Escola-UAB per a possibilitar la integració de l'Escola en la UAB. Aquest pla podria millorar les característiques de la unitat avaluada i hauria de dissenyar-se procurant garantir el manteniment dels punts forts i buscant reduir els punts febles.

La resta de propostes de l'informe no valorem adient incloure-les per diversos motius: unes perquè encara que les compartim, o ja estaven incloses en les propostes del nostre informe (b, h, n), o es refereixen a mantenir i potenciar aspectes identificats com a punts forts (a, f, i, k, p); les altres ja hem presentat les al·legacions abans esmentades (g, j, l, m) i per últim les restants perquè no compartim la valoració que fan del benefici que se'n pot derivar (p).

7. DOCUMENT D'AL·LEGACIONS PRESENTADES AL COMITÈ AVALUACIÓ EXTERN

El Comitè d'Avaluació Intern (CAI), de L'EUI St. Pau, un cop rebut i valorat l'informe d'avaluació del Comitè d'Avaluació Extern (CAE) creu oportú reflectir les següents al·legacions per tal d'aclarir alguns aspectes que pensa no han estat ben interpretats pel CAE i que poden conduir a conclusions errònies. La voluntat del CAI és deixar ben palès que valora molt positivament les aportacions del CAE a l'avaluació de la titulació de l'Escola i que l'objectiu final d'aquestes al·legacions, no és altra que aportar dades objectives o aclariments sobre la informació donada al CAE, per tal de millorar la qualitat de la informació i aconseguir que les propostes finals condueixin a millorar la qualitat de la docència del nostre Centre.

Dades objectives

Pàgina 6

1r. paràgraf diu “El procés d'avaluació interna s'ha desenvolupat prenent com a punt de partida dos grans eines: la guia d'avaluació interna i unes **enquestes adaptades a la realitat de la titulació facilitades per la UAB**”

CAI. Les enquestes facilitades per la UAB eren de dret, i **va ser el CAI qui les va adaptar** a la realitat de la titulació d'infermeria.

Pàgina 9

Darrer paràgraf diu: El Comitè extern ha pogut comprovar com hi ha una forta cohesió del professorat al voltant d'aquesta filosofia i model educatiu. En esta cohesió té un paper fonamental l'organització interna del centre **on existeixen responsables de curs** i de matèries que permeten garantir...”

CAI. No existeixen responsables de curs, existeix:

. **La coordinadora de titulació** a qui correspon entre altres responsabilitats, la programació global de les activitats docents de la titulació així com la coordinació de les activitats docents de la titulació entre els responsables d'àrea docent.

. **La cap d'àrea docent** a qui correspon entre altres responsabilitats, la direcció, coordinació i avaluació de l'activitat de l'àrea (departament) en tots els ordres de la seva competència

. **La responsable d'assignatura** a qui correspon la elaboració del programa, el seguiment, la coordinació de continguts i de professors i l'avaluació de la mateixa.

Pàgina 10

Apartat 3.1.3 Professorat. diu: “Hem observat, certes **mancances** en el **capítol de les infermeres de Referència**”

CAI. Segons les nostres estadístiques els problemes o **incidències han estat tan mínimes** que tot hi ser important tenir-les en compte, cal considerar-les en el seu punt just per tal d'evitar possibles generalitzacions de fets puntuals que podrien constituir un biaix i crear un malestar a la resta d' infermeres de referència, les quals com vàrem comentar l'últim dia en la seva majoria van saber diferenciar els aspectes laborals del seu rol com a infermeres de referència:

Dades infermeres de Referència any 1998-99

Total 573

Atenció primària	= 89	
Sociosanitaris	= 39	
*Hospital	= 445	* Incidències inferiors al 3%

Pàgina 11

Apartat 3.1.5. Metodologia educativa.

1r. paràgraf diu: “El nombre d'alumnes en les matèries troncales condiciona l'ús de la **classe magistral com a principal recurs docent...**”

CAI. Si bé és cert que la lliçó magistral s'utilitza en la gran majoria d'assignatures també ho és que gairebé sempre es combina amb altres estratègies docents tal com queda reflectit al punt 4.2 (pàgines de la 61 a la 64) de l'autoinforme. En aquest apartat es presenten els resultats de les enquestes passades a alumnes i professors referents a aquest tema els quals corroboren la nostra informació. Així mateix els resultats de la taula 4 de la guia d'avaluació mostren els següents resultats:

Número total d'assignatures 32

Troncals 15
Obligatòries 4
Optatives 13

Assignatures en les que s'utilitza :

1- (a) <i>Lliçó Magistral, únicament</i>	0	(0%)
2- (a)+(d) “ <i>més ús d'audiovisuals</i>	2	(5,7%)
3- (a + d)+(b) <i>Treball en grup</i>	26	(74,28%)
4- (a + b + d)+(c) <i>Exposició dels alumnes</i>	18	(51,4%)
5- (a + b + c + d)+(e) <i>Altres</i>	10	(28,5%)

D'aquestes dades corresponen a matèries troncal:

2- (a+b)	2/2	100%
3- (a+b+d)	3/26	11,5%
4- (a+b+c+d)	5/18	27,7%
5- (a+b+c+d+e)	9/10	90%

Total assignatures 32.

Assignatures troncal 15 obligatòries 4 .

Total 19/32 (59,3%)

- **Taula 4 (1998/99)**

2n. paràgraf diu: “pel que fa a l’avaluació, **els exàmens més habituals són el tipus test o preguntes curtes ...**” (també se’n fa esment a la pàgina 20 apartat G, on es parla de que aquest tipus d’exàmens son “d’us generalitzat al centre”)

CAI. Pensem que aquesta **informació ha estat malentesa .Les nostres dades al respecte son** (veure programes assignatures i pàg. 68 de l’autoinforme referents a respostes de les enquestes.)

. Assignatures troncal i obligatòries i optatives = 32

El total d’assignatures en las quals l’ **avaluació** es fa mitjançant exàmens de característiques **tipus test, o tipus test més preguntes curtes, o solament preguntes curtes** és de **set** el que representa un **21.9% del total**.

Les 24 assignatures restants s’avaluen mitjançant **exàmens amb anàlisi de casos, desenvolupament de temes de lectures obligades, treballs** (alguns d’aquests es combinen amb preguntes obertes) **o amb avaluació continuada**, representen un **74.9% del total de les assignatures**.

Darrer paràgraf diu: “l’avaluació de la pràctica clínica, tot i que parteix d’un document d’avaluació ben definit, encara **conté elements de subjectivitat,....**”

CAI. Els elements de subjectivitat fan referència a **l’avaluació** que fan les infermeres sobre **les actituds** dels alumnes, motivades per els errors més comuns ja descrits en l’avaluació d’actituds¹ com son: el biaix personal, l’efecte halo i l’error lògic. Tot hi aquest fet, ho hem esmentat en l’autoinforme per tal de poder posar els mitjans possibles per disminuir al màxim aquests tipus d’errors, si bé acceptem que la subjectivitat és una característica humana impossible d’eliminar al 100%.

---

¹ Escola Universitària d’Infermeria Universitat de Barcelona. Departament d’Infermeria fonamental i Medicoquirúrgica, Departament d’Infermeria de Salut Pública, Salut Mental i Maternoinfantil L’avaluació dels aprenentatges en els estudis d’infermeria. “L’avaluació dels aprenentatges en els estudis d’infermeria. Barcelona 1998

Pàgina 14**3.1.8. Formació postgrau**

1r. paràgraf diu “creiem que la línia de postgraus s’ha de potenciar, donat que...”

CAI. Aquest tema no consta en els apartats de la guia d’avaluació, motiu pel qual no vàrem aportar les dades corresponents. D’haver sabut que s’avaluaria, sens dubte, hauríem aportat a més de les dades, les evidències corresponents.

De tota manera estem a la seva disposició per aportar les dades que creguin convenients per tal de clarificar el que en matèria de postgraus es duu a terme al nostre Centre.

Pàgina 15

2n. paràgraf diu: “ seria important que **els alumnes abans d’acabar la carrera rebessin informació** de totes les **sortides professionals** que poden optar...”

CAI. El comitè també pensa que es important i per això ho ha descrit en el seu informe d’autoavaluació en les pàgines 59 i 64.

Pàgina 19

Punts febles 4.1.22 diu: “**La vinculació contractual del PAS** com a personal de l’Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, **no permet a aquest personal incorporar-se a la carrera administrativa que poden exercir els membres del PAS de la Universitat Autònoma de Barcelona ...**”

CAI. La vinculació contractual del PAS amb l’Hospital, a la que es refereix aquest apartat **és també extensiva a totes les persones que treballen a l’Escola (professorat, direcció...).** Un centre adscrit té característiques diferents de les del centres propis de la universitat, les quals no fan possible, per cap de les persones d’aquest centre, incorporar-se a les carreres professionals de la universitat.

Pàgina 20

Aparta d) diu : “Estudiar i desenvolupar un **pla conjunt Escola-UAB** que permeti la **utilització dels recursos docents de la Unitat Docent de Medicina** per tal d’afavorir l’**exercici de la lliure elecció** tant dels estudiants de medicina com d’infermeria”

CAI. Les normatives vigents ja contemplen aquesta possibilitat i els alumnes estan informats al respecte. Per tant és una opció que ja tenen i coneixen.

Pàgina 21

Apartat J diu: “Establir els mecanismes necessaris per aconseguir la consecució, per part de l’alumne, de tots els objectius de pràctiques requerits en la formació de les infermeres generalistes **reforçant aquest aspecte amb algun seminari concret...**”

CAI. Pensem que els seminaris son molt útils per això es realitzen entre 1-2 hores per setmana de seminaris per alumne. (Pla docent 98-99)

Apartat I diu: “ **Elaborar un instrument d’avaluació de les pràctiques clíniques** que reculli els **elements necessaris** per poder realitzar una **avaluació molt més objectiva...**”

CAI. Pensem que el qüestionari d’avaluació es objectiu i conté els indicadors necessaris per l’avaluació de coneixements, actituds i habilitats, La part de subjectivitat que el CAI ha detectat té a veure amb la valoració que fa la infermera de les actituds dels alumnes, per l’efecte ja descrit anteriorment. És per aquest motiu que l’avaluació de les pràctiques dels alumnes no recau únicament sobre la infermera de referència, tal com s’explica en l’apartat 4.7.3 Avaluació (pàg.: 76-77) de l’autoinforme. Tot hi amb això el CAI creu oportú continuar treballant amb les infermeres de referència aquest aspecte considerant les aportacions fetes anteriorment sobre el tema de la subjectivitat humana.